

Ga weg bij TikTok, zo gauw mogelijk | opinie

BAMBER DELVER • LEEUWARDER COURANT, 12 NOVEMBER 2022, 09:00

Hopelijk hebben ouders en professionals mét hun kinderen in de voorbije Week van de Mediawijsheid TikTok verlaten, hoopt Bamber Delver vurig. „TikTok is gevaarlijk. Het zuigt alle persoonlijke gegevens van onze kinderen op en maakt ze enorm kwetsbaar.”

Zouden ouders hun kroost laten spelen in een speeltuin waar kinderen het hemd van het lijf gevraagd wordt? Zouden leerkrachten op hetzelfde podium willen staan waar de persoonlijke en gezinsgegevens van hun minderjarige leerlingen worden ontfutseld? Ik denk dat geen zinnige opvoeder dit in z'n hoofd haalt.

Toch is dat het geval in de online wereld. Ouders zijn allang gewend dat hun kind tikt, denken dat het louter een dansjes-app is en hebben geen benul wat TikTok van hun kind steelt: geboortedatum, gebruikersnaam, e-mailadres, telefoonnummer, wachtwoord, profielfoto, bio, foto's, video's, audio-opnamen, livestreams, opmerkingen, contacten, telefoonboek, sociale-mediacontacten, apparaat-id, gebruikers-id, locatie, technische informatie zoals simkaart en ip-adres, met toestemming ook gps-gegevens, leeftijdscategorie, geslacht, interesses. Daarmee bouwt het platform gebruikersprofielen op om te delen of te verkopen aan adverteerders (bron: VPN Gids).

Digitale kolonisatie

Veel volwassenen malen allang niet meer om hun eigen privacy, maar het gaat nu om kinderen. Want wat moet een bedrijf met de data van minderjarigen? Het gaat de app niet om dansjes maar om geld, toegang, invloed, macht. Zakenblad *Forbes* heeft achterhaald dat minstens driehonderd TikTok-medewerkers een arbeidsverleden bij Chinese staatsmedia hebben en volop worden ingezet voor propaganda van de Communistische Partij. Het heeft er alle schijn van dat de Chinese overheid meekijkt. Dit heet: digitale kolonisatie.

Rattenvanger

Er zijn talloze leerkrachten die al TikTok-dansend als een rattenvanger van Hamelen actief zijn. Hun publiek: leerlingen. Zelfs het *Jeugdjournaal*, dat zich richt op 9 tot en met 12 jaar, zendt erop uit terwijl dit platform de toegestane minimumleeftijd vanaf dertien jaar kent.

Opmerkelijk, want juist het Jeugdjournaal waarschuwde in uitzendingen vanaf 2020 tegen TikTok toen de app werd bestormd door kinderen. Uitzendingen met als titels: 'Zorgen om veiligheid van TikTok' (17 juli 2020) en 'De meeste kinderen zitten op TikTok en vinden dat verslavend' (25 april 2022). Waar zijn alle zorgen en waarschuwingen gebleven? Gaat het dan kennelijk alleen nog maar om bereikcijfers? Het is een volslagen naïeve kijk op de online wereld.

Opzettelijk verslavend

Ik waarschuw al langer voor TikTok en voor de naïviteit van volwassenen, met hoon als reacties uit de onderwijswereld. Niet voor niets heeft de Consumentenbond bij het moederbedrijf Bytedance een claim neergelegd, volgens de bond omdat TikTok op grote schaal persoonsgegevens van kinderen zonder toestemming van ouders of verzorgers verwerkt, hier jaarlijks miljarden euro's aan verdient, opzettelijk slecht omgaat met privacy en met beveiligingsproblemen kampt.

Het wordt steeds duidelijker dat TikTok opzettelijk verslavend maakt en zonder effectief ingrijpen nepnieuws, complottheorieën en volslagen onzin verspreidt. Intussen zijn politiek Nederland en Europa wakker geworden.

Onlangs deed Alexander Klöpping de oproep om TikTok in Europa te verbieden. Nuttig, maar dit duurt mij te lang. We moeten nú al iets doen. Ouders, onderwijs, en *Jeugdjournaal*: neem nú verantwoordelijkheid. Verlaat TikTok en neem meteen de kinderen mee.

Bamber Delver is hoofddocent van de Nationale Opleiding MediaCoach